

Projekt

z dnia 7 grudnia 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 20 grudnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Turawa na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Turawa na 2022 rok, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Turawa

Robert Sobczyk



GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE TURAWA NA 2022 ROK

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Turawa na 2022 rok (zwany dalej „Programem”) jest dokumentem strategicznym samorządu terytorialnego określającym lokalną strategię w zakresie działań profilaktycznych oraz minimalizowania i niwelowania szkód oraz skutków spowodowanych używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Niniejszy Program określa między innymi cele oraz priorytety podejmowanych działań, adresatów, podmioty odpowiedzialne za jego realizację, oraz określa źródła finansowania zadań zawartych w Programie polegających w szczególności na:

1. zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Powyższe zadania wykonuje się w szczególności przez: tworzenie warunków dla mieszkańców Gminy sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, działalność wychowawczą, edukacyjną i informacyjną, możliwe ograniczanie dostępności alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Przy ich realizacji należy mieć na względzie, że problemy związane z szeroko rozumianymi uzależnieniami przybierają zazwyczaj bardzo duże rozmiary i nasilenie oraz powodują szkody nie tylko dla samej osoby uzależnionej ale także dla jej otoczenia. W związku z powyższym, celem działań podejmowanych przez gminę jest zmniejszenie różnych problemów powodowanych w szczególności przez alkohol i narkotyki wśród mieszkańców. Dotyczy to nie tylko grupy podwyższonego ryzyka, ponieważ na szkody związane z alkoholem potencjalnie narażona jest każda osoba niezależnie od tego czy zażywa jakiś środek psychoaktywny. Oprócz zadań zapisanych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Ponadto w działaniach profilaktycznych należy mieć na uwadze również nowe zjawiska, które wywołują co raz

więcej zachowań problematycznych i szkodliwych. Mowa jest tu przede wszystkim o zachowaniu bezpieczeństwa w sieci, ale również uzależnienia od Internetu i gier komputerowych, zakupów lub hazardu.

II. Podstawy prawne

Przy realizacji zadań wymienionych w Programie szczególne zastosowanie mają zapisy następujący aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U z 2021 r., poz. 1956 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U z 2020 r., poz. 685 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159, 1006, 1981. z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 9 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, 1834., późn. zm.)

III. Charakterystyka środowiska lokalnego z uwzględnieniem występujących problemów społecznych*

Według stanu na 30 czerwca 2020 roku liczba ludności gminy Turawa wyniosła 1057 osób, z czego 51,62 % stanowiły kobiety (5191), a 48,38% mężczyźni (4866). Liczba ludności Gminy stanowi 8,12 % ludności powiatu, 1,02 % ludności województwa. Struktura ludności Gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 18,03%, osoby w wieku produkcyjnym 61,49 %, a w wieku poprodukcyjnym 20,48 %. W latach 2019 - 2020 liczba ludności w gminie wzrosła o 39 osób. Według stanu na 31 grudnia 2020 r. stopa bezrobocia w Gminie wyniosła 3,4 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Turawa wynosiła 212, w tym 50,94 % stanowiły kobiety, 49,06 % mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 0,82%. W gminie funkcjonuje 6 przedszkoli dysponującymi łącznie 255 miejscami dla dzieci (dane GUS 2019) oraz 7 szkół podstawowych. Łącznie pomoc i wsparcie z pomocy społecznej w 2020 roku uzyskało 220 osób, co stanowiło 2,2 % wszystkich mieszkańców Gminy. W stosunku do 2019 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 67 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 14 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 66 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2019 roku o 81 osób. W Gminie Turawa najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2020 roku było kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa. W 2020 r. w Gminie Turawa wszczęto łącznie 11 Procedur „Niebieskich Kart” (*na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie).

IV. Cele Programu

Celem nadrzędnym niniejszego Programu jest prowadzenie wdrażanie rozmaitych działań profilaktycznych oraz ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków i innych uzależnień. Cel ten realizowany będzie w szczególności poprzez osiągnięcie następujących celów szczegółowych:

1. Zwiększanie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Turawa na temat zagadnień związanych z problemem uzależnień i ich następstw;
2. Prowadzenie i dofinansowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej a także działań terapeutycznych;

3. Sukcesywnie tworzenie i wzmacnianie oraz dofinansowanie działalności lokalnych jednostek i działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowo-narkotykowych;
4. Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców;

V. Grupa docelowa Programu

Adresantami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Turawa, ze szczególnym uwzględnieniem osób związanych z problemem alkoholowym, narkotykowym lub innego uzależnienia, bądź osoby zagrożone prawdopodobieństwem ich wystąpienia.

VI. Zadania do realizacji w ramach Programu

1. Zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) Zapewnienie mieszkańcom Gminy Turawa bezpłatnych konsultacji i/lub usług psychologicznych, terapeutycznych oraz prawnych w szczególności dla osób/ rodzin, u których występuje problem uzależnienia bądź problemy będące jego następstwem.
- 2) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie;
- 3) Dofinansowanie lub finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych, superwizji dla specjalistów świadczących pomoc w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, działającym na rzecz społeczności lokalnej.
- 4) Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą terapeutyczną.
- 5) Rozpatrywanie wniosków kierowanych do GKRPA w Turawie wobec osób nadużywających alkoholu tj. m.in. kontakt z GOPS, Policją, Zespołem Interdyscyplinarnym, rozmowy profilaktyczne i motywujące do podjęcia leczenia odwykowego, pozostawania w abstynencji, kierowanie na badanie przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie do sądów wniosków o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.
- 6) Udział Członków GKRPA w Gminie Turawa w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w związku z wszczętymi Procedurami „Niebieskich Kart”.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Finansowanie programów profilaktycznych i warsztatów, w tym rekomendowanych przez PARPA, dla uczniów szkół podstawowych oraz szkoleń dla nauczycieli, pedagogów, rodziców i osób zajmujących się prowadzeniem działań profilaktycznych.
- 2) Współpraca i pomoc w realizacji zadań wynikających z programów profilaktycznych jednostek oświatowych.
- 3) Udział w kampaniach i akcjach informacyjno – edukacyjnych, o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym.
- 4) Organizowanie i finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym.
- 5) Wspomaganie i dofinansowanie bieżącej działalności placówki wsparcia dziennego „B.A.Z.A” Turawa.
- 6) Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, objętych programem opiekuńczo – wychowawczym lub socjoterapeutycznym.
- 7) Promowanie i wspieranie oraz finansowanie różnych profilaktycznych i prozdrowotnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, wolnego od używek i substancji psychoaktywnych.
- 8) Zakup materiałów profilaktycznych, informacyjno – edukacyjnych i terapeutycznych dla osób/podmiotów prowadzących działalność profilaktyczną i pomocową dla osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnienia i następstwami tego problemu.
- 9) Organizowanie i finansowanie przedstawień i spektakli profilaktycznych na terenie szkół i przedszkoli oraz spotkań ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką prozdrowotną i profilaktyką uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy.

- 10) Współpraca z Policją w zakresie prowadzenia działań dotyczących właściwego zachowania i skutków nadużywania środków odurzających oraz właściwego zachowania się na drogach, a przede wszystkim następstwach prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu.
- 11) Organizowanie, wspieranie merytoryczne i finansowanie konkursów dla dzieci, młodzieży i dorosłych o charakterze prozdrowotnym, profilaktycznym.
- 12) Organizowanie zajęć edukacyjnych, sportowych i rekreacyjnych o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych.
- 13) Tworzenie lokalnych diagnoz i dokumentów strategicznych (analizy, strategie, diagnozy itp.) związanych m.in. z problemami uzależnień w celu rozeznania potrzeb Gminy Turawa w zakresie projektowania i realizowania działań profilaktycznych i pomocowych.

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

- 1) Dofinansowywanie lokalnych wydarzeń rekreacyjnych mających na celu propagowanie zdrowego stylu życia, promujących działania profilaktyczne i edukacyjne.
- 2) Dofinansowywanie inicjatyw lokalnych mających na celu tworzenie miejsc i warunków do uprawiania sportu, zabawy, rekreacji i wypoczynku, połączonych z aktywnymi działaniami o charakterze profilaktycznym i promującym zdrowy styl życia.
- 3) Wspieranie profilaktycznej i prozdrowotnej działalności lokalnych inicjatyw, nieformalnych grup oraz kół zainteresowań.
- 4) Wspieranie działalności szkół, przedszkoli, w dziedzinie dofinansowywania do wyjazdów na wycieczki, zielone szkoły, w czasie których organizowane będą zajęcia związane z profilaktyką uzależnień, głównie dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 5) Wspieranie działalności klubów abstynenckich i grup samopomocowych.
- 6) Współpraca z Policją oraz Strażą Pożarną w zakresie prowadzenia działań informacyjnych dla dzieci dotyczących zachowań na drogach oraz dla kierowców, dotyczące konsekwencji jazdy pod wpływem alkoholu.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) Występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 2) Prowadzenie przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie, na wniosek organu wydającego zezwolenie, działań interwencyjnych w punktach sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.
- 3) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym wyjazdy w celu przeprowadzenia oględzin nowo-powstających punktów sprzedaży alkoholu.

VII. Realizatorzy Programu

Działalność profilaktyczna, prozdrowotna i terapeutyczna w ramach Programu w 2022 r. realizowana będzie przez takie podmioty jak m.in.

1. Urząd Gminy Turawa - Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom;
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Turawa;
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie;
4. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Turawa;
5. Komisariat Policji w Ozimku;
6. Komenda Miejska Policji w Opolu;
7. Jednostki Pomocnicze Gminy – Sołectwa;
8. Placówka Wsparcia Dziennego „B.A.Z.A” w Turawie działająca w strukturze organizacyjnej GOPS w Turawie;
9. Poradnie leczenia uzależnień m.in. w Opolu i Ozimku;

10. Placówki Oświatowe na terenie Gminy;
11. Placówki Opieki Zdrowotnej na terenie Gminy;
12. Organizacje pozarządowe statutowe działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
13. Sąd Rejonowy w Opolu;

VIII. Monitorowanie realizacji Programu

1. Koordynację realizacji zadań w ramach niniejszego Programu prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie/Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.

2. Monitoring realizacji Programu prowadzony będzie poprzez:

- a) sprawozdanie do Rady Gminy Turawa z realizacji Programu w 2022 r.
- b) sprawozdania zewnętrzne dla Opolskiego Urzędu Marszałkowskiego oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IX. Zasady finansowania Programu

1. Środki na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu będą pozyskiwane z następujących źródeł:

- a) Opłat z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wnoszonych na rachunek bankowy Urzędu Gminy przez podmioty prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, b) Grantów i dotacji celowych (w tym pochodzących z Funduszy Europejskich) oraz środków PARPA,
- c) Zapisów darowizn oraz wpływów od osób prawnych.

2. Ustala się wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie w następujących wysokościach:

- 130 zł brutto za jeden dzień przeprowadzenia kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, - 400,00 zł brutto Przewodniczący Komisji - za udział w posiedzeniach Komisji co najmniej jednej w miesiącu kalendarzowym;
- 350,00 zł brutto Członek Komisji – za udział w posiedzeniach Komisji co najmniej jednej w miesiącu kalendarzowym;

Powyższe kwoty ustala się bez względu na ilość posiedzeń, z zastrzeżeniem, że aby wynagrodzenie zostało wypłacone musi się odbyć minimum jedno posiedzenie Komisji w miesiącu. Wynagrodzenie wypłaca się na podstawie listy obecności, tylko w przypadku udziału w minimum jednym posiedzeniu w ciągu miesiąca kalendarzowego.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr

Rady Gminy Turawa

z dnia 20 grudnia 2021 r.

**Plan Finansowy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Turawa na 2022 rok**

| L.p. | Nazwa zadania (zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Turawa na 2022 rok) | Kwota przeznaczona na sfinansowanie zadania | Źródło finansowania |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie; | 95 000,00 zł | Środki finansowe pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. |
| 2. | Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych profilaktycznych i prozdrowotnych zajęć sportowych; | 90 000,00 zł | |
| 3. | Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych; | 200 000,00 zł | |
| 4. | Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego; | 5000,00 zł | |
| Łącznie: | | 390 000,00 zł | |

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należą: prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Realizacja ww. zadań w 2022 r. prowadzona będzie w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii a obowiązek jego uchwalenia przez Radę Gminy nakładają ww. akty prawne. Program ten w Gminie Turawa (w połączonej formie) finansowany będzie głównie z opłat pochodzących z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.